

El nen filòsof

Jordi Nomen Recio
Barcelona, Arpa Editores, 2017

Joaquim Palau
Editor i cofundador d'Arpa Editores
A/e: hola@arpaeditores.com

Els editors acostumem a dir que, quan es tracta de llibres, el camí de l'èxit (i amb aquesta expressió assenyalo més cap als lectors que cap a la crítica) és insondable i misteriós, i que el llibre menys pensat pot ser que funcioni magníficament i el més pensat de tots quedar-se en poca cosa, i ambdues coses deixar-nos amb un pam de nas.

La veritat és que es tracta d'un lloc comú, però no és menys cert que amaga una mena de frustració o sensació d'impotència professional. Passa que són necessàriament pocs els llibres que poden sobresortir d'entre la munió de novetats, i en canvi són molts més els que mereixerien excel·lir... Quan passa que el «nostre llibre», el que volíem veure sobresortir, sobresurt, la feina d'editor s'assembla molt a la millor i més feliç feina del món. I això és precisament el que ha passat amb la publicació d'*El nen filòsof*, de Jordi Nomen, primer en la seva edició en català el 2017 i ara, el 2018, en l'edició en llengua espanyola.

Nomen, segueix la sendera que va obrir a la dècada dels vuitanta l'educador i filòsof nord-americà Matthew Lipman, la que els nens tenen una capacitat d'astorament natural i extraordinària i una curiositat pràcticament il·limitada, dues qualitats que els converteixen en petits filòsofs. A penes en dues-centes pàgines, *El nen filòsof* s'ha convertit en una eina clau per a pares i mestres per a potenciar en els nens i nenes una Intel·ligència filosòfica que els permeti pensar de manera autònoma i crítica, i desenvolupar-se a la fi com a ciutadans actius i compromesos.

«La proposta d'aquest llibre, la seva tesi fonamental», explica l'autor, «consisteix a posar a disposició de pares i educadors algunes de les grans preguntes de la història que la filosofia occidental ens ha llegat, perquè siguin el llevataps de la botella on es troba l'admiració infantil. Així, els nens i nenes podrien descobrir la seva condició filosòfica i posar-la al servei d'un desenvolupament personal i social que els converteixi en ciutadans actius i compromesos, en persones capaces de viure en societat amb el model de vida que lliurement escullin.»

El llibre està organitzat en dues parts: la primera ens convida a considerar els beneficis que l'educació filosòfica pot significar per al desenvolupament intel·lectual, personal i social dels nens i nenes. La segona planteja dotze grans preguntes, llegat de dotze pensadors de la tradició occidental (poca broma: Plató, Aristòtil, Epicur, Sèneca, Spinoza, Montaigne, Rousseau, Kant, Nietzsche, Wittgenstein, Arendt i Fromm) i proposa exercicis pràctics per tal que les famílies i els educadors puguin abordar-les amb els nens i nenes des de la crítica, el diàleg, el joc i la creativitat. L'eficàcia de les propostes està garantida.

Si la part teòrica o, més ben dit, expositiva de principis i raons, constitueix una més que oportuna i ben enfocada proposta educativa (donada la feridora actualitat, quan els plans d'estudis de tall liberal o conservador miren de suprimir l'assignatura de filosofia dels plans curriculars del batxillerat), la part pràctica es revela, a parer meu, com l'autèntica causa eficient de l'èxit de lectors que el llibre de Jordi Nomen està aconseguint, a Catalunya, a tot Espanya i des de fa uns mesos també en alguns països de Llatinoamèrica. La seva dilatada experiència de professor i educador a l'escola Sadako de Barcelona (un col·legi molt avançat i reconegut per les seves pràctiques pedagògiques), li ha permès reunir un conjunt solvent, contrastat i molt atractiu de jocs i pràctiques filosòfiques per a nenes i nens de vuit a dotze anys (preferentment).